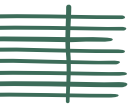

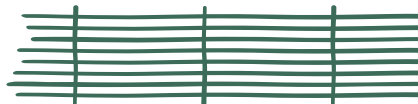

Cymun Bendigaid ar Gân
Yr Unfed Sul ar Bymtheg wedi'r Drindod
24 Medi 2023 am 9.15am

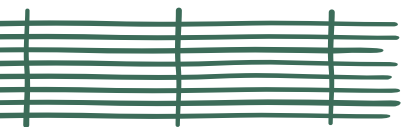

**Cadeirlan
Deiniol Sant
ym Mangor**

Saint Deiniol's
Cathedral
in Bangor

Croeso i Gadeirlan Deiniol Sant ym Mangor.

Rydych chi'n sefyll rwan
lle safodd Deiniol bron i
fileniwm a hanner yn ôl.

Yma, yn y flwyddyn
525, bu iddo gynnwll o'i
gwmpas gymuned lawn
ffydd, gobaith a chariad,
gan godi o'i chwmpas
ffens gyll—y **bangor**
gwreiddiol—iddi'n gysgod
ac yn noddfa.

Ein gweddi yw y cewch
chwithau, hefyd, eich
cofleidio yma gan yr un
ffydd, gobaith a chariad
a gyhoeddir gennym
heddiw ac sy'n ein
cyfareddu o hyd.

Yn Cymun hwn...

Yn y Cymun hwn byddwn yn cwrdd â
Christ mewn bara a gwin, ei Gorff a'i
Waed ef gyda ni.

1 Wrth inni ymgynnull, byddwn
yn paratoi ein hunain i gwrdd â
Christ trwy gyffesu ein pechodau
— y ffyrdd yr ydym wedi galaru Duw
yn ein bywydau — ac yn derbyn
gollyngdod, sef sicrwydd o faddeuant
Duw.

2 Yna rydyn ni'n gwranddo ar
ddarlleniadau o'r Beibl, gan
ganfod yno arweiniad, her,
cysur a newydd da gan Dduw.
Ymatebwn trwy gyhoeddi ein ffydd
yn y Drindod Sanctaidd a chynnig i
Dduw ein gweddi dros bawb mewn
angen.

3 Yn galon i'n haddoliad heddiw,
byddwn yn cymryd bara a gwin,
byddwn yn gofyn am fendith
gweddnewidiol Duw arnynt, yn torri'r
bara, ac — fel aelodau o Gorff toredig,
trwsiedig Crist — byddwn yn Cymuno.

4 Daw ein haddoliad i ben wrth
inni dderbyn bendith Duw, yn
gynhaliaeth inni wrth ymadael.

Waeth pa mor bell yn ôl y
gwnaethoch hynny ddiwethaf, mae
croeso i chi Gymuno yma heddiw. Os
hoffech chi Gymuno am y tro cyntaf,
neu gael eich Bedyddio, siaradwch ag
aelod o dîm yr Gadeirlan.

Ceir ffydd, gobaith a chariad yma i
bawb.

Addoli gyda ni heddiw

Mae'r llyfryn hwn yn cynnwys popeth a ddywedir ac a genir yn ystod ein haddoliad heddiw. Fe'ch gwahoddir i fynd â'r llyfryn adref gyda chi, i fyfyrion yn eich amser eich hun ar y geiriau sanctaidd sydd ynddo. Fodd bynnag, nid darllen neu arsylwi ydi addoli – ond gweithgaredd, a ninnau'n cymryd rhan, ochr yn ochr â'r rhai sy'n cynnull gyda ni ac, y tu hwnt i hynny, ochr yn ochr â llur' nef i gyd. Dyrchefwch, felly, eich llygaid; sylwch ar liw, golau, sain, symudiad a harddwch; codwch eich llais; cyfranogwch yn yr hyn a fydd yn eich gweddnewid, o roi iddo'r cyfle.

Yn ystod ein haddoliad, rydyn ni'n dweud ac yn canu gyda'n gilydd y testun **mewn teip trwm**. Darperir cyfieithiadau o ieithoedd tramor. Mae croeso ichi wneud arwydd o'r Groes pan fydd y geiriau wedi'u marcio ag ✕. Cynigir cyfarwyddiadau eraill (rhuddellau) **mewn teip coch**; os ydych chi'n ei chael hi'n fwy cyfforddus, eisteddwch yn hytrach na sefyll neu benlinio.

Hygyrchedd

Mae dolen glyw ar waith – gosodwch gymhorthion clyw i'r lleoliad T.

Mae copiâu print bras o'r llyfryn hwn ar gael gan y stiwardiaid.

Os oes angen waffer heb glwten arnoch (yn cydymffurfio â'r gofyniad canonaidd am 20 rhan o glwten fesul miliwn), rhowch wybod i stiward.

Mae tai bach ym mhen dwyreiniol y Gadeirlan, trwy'r drws i'r chwith o'r sgrin y Cwîr.

Os bydd angen i ni adael y Gadeirlan mewn argyfwng, arhoswch ar eich heistedd a dilynwch gyfarwyddiadau'r stiwardiaid.

Plant a theluoedd ifanc

Ceir gweithgareddau a chrefftau yn ystod y Cymun Bendigaid ar Gân bob dydd Sul yng Nghapel Mair, ar gyfer unrhyw blant hyd at 11 oed. Mae'r crefftau a'r gweithgareddau yn amrywiol, gydag o leiaf un yn ymwneud â themau'r Cymun ei hun. Caiff y gofod hwn yn cael ei staffio gan oedolion cyfrifol, a bydd plant dros 5 oed yn gallu mynd a dod. Bydd plant yn parhau i fod yn gyfrifoldeb eu rhieni neu eu gwarcheidwaid bob amser. Yn y lle cyntaf, dylai plant sy'n 4 oed ac iau fod yng nghwmni rhiant neu warcheidwad oni bai bod trefniant ymlaen llaw gyda'r rhai ar ddyletswydd wedi'i wneud.

O'r Ddarllenfa a Buchedd Bangor

Pob wythnos, anfonir ebost **O'r Ddarllenfa** at danysgrifwyr gyda hysbysiadau ynghyd â delweddau wythnosol o fywyd y Gadeirlan a'r Ardal Weinidogaeth. Os nad ydych chi eisoes yn danysgrifiwr, dilynwch y cod QR, neu ewch i **cadeirlan.eglwysyngnghymru.org.uk/Darllenfa/**

Buchedd Bangor yw ein cylchgrawn rheolaidd, sy'n cynnig cymysgedd o ddefnydd ysbrydol a gwybodaeth ymarferol am ein bywyd ar y cyd. Mynnwch gopi heddiw, neu ddilynwch y cod QR i ddarllen arlein.

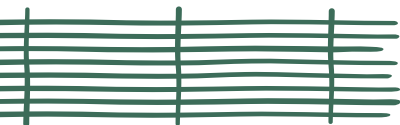
Buchedd Bangor

O'r Ddarllenfa From the Lectern

Trefn y gwasanaeth

Wedi'r hysbysiadau, codwn ar ein traed ar ganiad y gloch

Cynnull

Eryn

Popeth a wnaeth ein Duw a'n Rhi,
cyfoded lef i'n canlyn ni,
i'r Arglwydd, Haleliwia;
ti, danbaid haul, oleuni gwiw,
di, arian loer o dirion liw,
i'r Arglwydd, i'r Arglwydd,
Haleliwia, Haleliwia, Haleliwia!

Fwyn ddaear-fam o ddydd i ddydd
i ni sy'n rhoi bendithion rhydd,
i'r Arglwydd, Haleliwia;

dy ffrwyth, dy flodau o bob rhyw,
datganant hwy ogoniant Duw,
i'r Arglwydd, i'r Arglwydd,
Haleliwia, Haleliwia, Haleliwia!

A doed pob dyn o fron ddi-frac
i ddwyn ei ran gan faddau'n rhad,
i'r Arglwydd, Haleliwia;
a wypo boen a galar dwys,
molianned Dduw, rhoed arno'i bwys,
i'r Arglwydd, i'r Arglwydd,
Haleliwia, Haleliwia, Haleliwia!

Popeth a wnaed gan Luniwr byd
i'w foli doed ag isel fryd,
i'r Arglwydd, Haleliwia;
boed mawl i'r Tad a'r Mab ei hun,
a mawl i'r Ysbryd, Dri yn Un,
i'r Arglwydd, i'r Arglwydd,
Haleliwia, Haleliwia, Haleliwia!

Geiriau

Ffransis o Assisi (c.1181-1226)

Efelychiad

Thomas Gwynn Jones (1871-1949)

Cerddoriaeth | "Gwynn"

o 'Geistliche Kirchengesäng' (1623)

Parhawn ar ein traed tan ddiwedd y Weddi Gasgl

Cyfarchiad

✠ Yn enw'r Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân.

Amen.

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

"Oherwydd ti, Dduw, yw fy ngobaith, fy ymddiriedaeth o'm hieuenctid, O Dduw."

Cyffes

Gan gynnull i ddathlu'r Cymun Bendigaid er gogoniant i Dduw,
ymbaratown gan gyffesu ein pechodau,

ni â'n gelwir i ddilyn ôl-troed santeiddrwydd,

ni sy'n anwadl ar y daith,

ni sydd angen buchedd y saint yn ganllaw,
a'u gweddiau'n gynhaliaeth gyson.

Dad nefol,

**yr ydym wedi pechu ar feddwl, gair a gweithred,
a heb wneud yr hyn a ddylem.**

**Mae'n wir ddrwg gennym,
ac yr ydym o ddifrif yn edifarhau.**

**Er mwyn dy Fab Iesu Grist a fu farw drosom,
maddeua inni'r cwbl a aeth heibio**

**ac arwain ni yn ei ffordd ef
i gerdded fel plant y goleuni.**

Amen.

Yr hollalluog Dduw a drugarhao wrthych,
✠ maddau ichwi a'ch rhyddhau o bechod,
a'ch cadw yn y bywyd tragwyddol.

Amen.

Parhawn ar ein traed

Kyrie eleison

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Cyfieithiad

*Arglwydd trugarha. Crist trugarha. Arglwydd
trugarha.*

Cerddoriaeth

Offeren Fer, Dilys Elwyn-Edwards (1918-2012)

Parhawn ar ein traed

Gweddi Gasgl

Gweddiwn.

O Dduw, sydd trwy dy ragluniaeth ddiball yn llywodraethu pob peth yn y nef a'r ddaear: erfyniwn yn ostyngedig arnat fwrw ymaith oddi wrthym bob peth niweidiol, a chaniatáu inni'r hyn sydd er ein lles; trwy lesu Grist ein Gwaredwr.

Amen.

Eisteddwn

Gair

Salmyddiaeth

Y Ynghyfiawnder dy drugaredd, gwared fi, fy Nuw di-lyth.

R **Ynghyfiawnder dy drugaredd,
gwared fi, fy Nuw di-lyth.**

Ynot ti, Dduw, y ceisiais loches; na fydded cywilydd arnaf byth.

Yn dy gyfiawnder gwared ac achub fi, tro dy glust ataf ac arbed fi.

R **Ynghyfiawnder dy drugaredd,
gwared fi, fy Nuw di-lyth.**

Bydd yn graig noddfa i mi, yn amddiffynfa i'm cadw, oherwydd ti yw fy nghraig a'm hamddiffynfa.

O fy Nuw, gwared fi o law'r drygionus, o afael yr anghyfiawn a'r creulon.

R **Ynghyfiawnder dy drugaredd,
gwared fi, fy Nuw di-lyth.**

Oherwydd ti, Dduw, yw fy ngobaith, fy ymddiriedaeth o'm hieuenctid, O Dduw.

Arnat ti y bûm yn pwyso o'm genedigaeth; ti a'm tynnodd allan o groth fy mam. Amdanat ti y bydd fy mawl yn wastad.

R̄ Ynghyfiawnder dy drugaredd, gwared fi, fy Nuw di-lyth.

Salm 71:1-6
Cerddoriaeth
Sam Jones

Darlleniad

Darlleniad o Lyfr y Proffwyd Jeremeia.

Fel hyn y dywed y Sanctaidd Un: Nac ymffrostied y doeth yn eu doethineb, na'r cryf yn eu cryfder, na'r cyfoethog yn eu cyfoeth. Ond y sawl sy'n ymffrostio, ymffrostied yn hyn: eu bod yn fy neall ac yn fy adnabod i, mai myfi yw Duw, sy'n gweithredu'n ffyddlon, yn gwneud barn a chyfiawnder ar y ddaear, ac yn ymhyfrydu yn y pethau hyn, medd y Sanctaidd Un.

Clywch air bywyd i'n byd.

Diolch a fo i Dduw.

Jeremeia 9:23-24

Codwn ar ein traed, gan droi i wynebu Llyfr yr Efengylau yng Nghorff yr Eglwys

Efengyl

Y Haleliwia. Haleliwia. Haleliwia. **R̄** Haleliwia. Haleliwia.
Haleliwia. **Y** Y sawl sy'n ymffrostio, ymffrostied yn hyn: ei fod yn fy neall ac yn fy adnabod i. **R̄** Haleliwia. Haleliwia.
Haleliwia. **Y** Ceisiwch yn gyntaf deyrnas Dduw a'i gyfiawnder ef, a rhoir y pethau hyn i gyd yn ychwaneg i chwi. **R̄** Haleliwia.
Haleliwia. Haleliwia.

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Gwrandewch yr Efengyl Sanctaidd yn ôl ✠ Sant Mathew.

Gogoniant i ti, O Grist.

Bryd hynny: Dechreuodd Iesu hannerch y dyrfa fel hyn, "Ni all neb wasanaethu dau feistr; oherwydd bydd un ai'n casáu'r naill ac yn caru'r llall, neu'n deyrngar i'r naill ac yn dirmygu'r llall. Ni allwch wasanaethu Duw a Mamon. Am hynny 'rwy'n dweud wrthyich, peidiwch â phryderu am eich bywyd, beth i'w fwyta na'i yfed, nac am eich corff, beth i'w wisgo; onid oes mwy i fywyd rhywun na bwyd, a mwy i'w gorff na dillad? Edrychwch ar adar yr awyr: nid ydynt yn hau nac yn medi nac yn casglu i ysguboriau, ac eto y mae eich Tad nefol yn eu bwydo. Onid ydych chi yn llawer mwy gwerthfawr na hwy? Prun ohonoch a all ychwanegu un funud at ei oes trwy bryderu? A pham yr ydych yn pryderu am ddillad? Ystyriwch lili'r maes, pa fodd y maent yn tyfu; nid ydynt yn llafurio nac yn nyddu. Ond 'rwy'n dweud wrthyich, nid oedd gan hyd yn oed Solomon yn ei holl ogoniant wisg i'w chymharu ag un o'r rhain. Os yw Duw yn dilladu felly laswellt y maes, sydd yno heddiw ac yfory yn cael ei daflu i'r ffwrn, onid llawer mwy y dillada chwi, chwi o ychydig ffydd? Peidiwch felly â phryderu a dweud, 'Beth yr ydym i'w fwyta?' neu 'Beth yr ydym i'w yfed?' neu 'Beth yr ydym i'w wisgo?' Dyna'r holl bethau y mae'r Cenhedloedd yn eu ceisio; y mae eich Tad nefol yn gwybod fod arnoch angen y rhain i gyd. Ond ceisiwch yn gyntaf deyrnas Dduw a'i gyfiawnder ef, a rhoir y pethau hyn i gyd yn ychwaneg i chwi. Peidiwch felly â phryderu am yfory, oherwydd bydd gan yfory ei bryder ei hun. Digon i'r diwrnod ei drafferth ei hun."

Dyma Efengyl ein Gwaredwr.

Moliant i ti, O Grist.

Mathew 6:24-34

Pregeth yn y gyfres “Pryd y’th welsom di?”

Crist yn yr awyr agored

Yng Nghrist daeth Duw’n Ymgnawdoledig – ei osod mewn preseb, ei gamre hyd heolydd Galilea, dan hoelion ar Groes, yn atgyfodedig yn ei gnawd. Y Crist Ymgnawdoledig yw’n datguddiad byw o Dduw’r Creawdwr, cynhaliwr gweithredol a pharhaus yr holl Greadigaeth, popeth sydd. Mae lleoedd a thirweddau’r Cread yn chwarae rhan bwysig yn yr Ysgrythur ac yn y dychymyg Cristnogol, yn union fel y mae ein cymunedau a’n cynefinoedd ni’n rhoi cig a gwaed i ffydd, gobraith a chariad ein bywydau beunyddiol ninnau. Mae’r gyfres bregethu hon yn arsylwi ar rai o’r lleoedd a’r cynefinoedd hynny lle gwelwn Dduw ar waith, ac sy’n parhau i ddatgelu i ni ddirgeledd “Dw gyda ni.”

Y Canon dros Fywyd Cynulledifaol

Ar derfyn y bregeth, codwn ar ein traed

Credo

Ar y cyd, gadewch inni gadarnhau ein ffydd.

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn Nuw Dad,
a greodd bopeth sydd.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Fab Iesu Grist,
a brynodd ddynolryw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Ysbryd Glân,
sy’n rhoi bywyd i bobl Dduw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn un Duw,
✠ Dad, Mab ac Ysbryd Glân.
Amen.**

Ymbiliau

Gyda’n holl galon a’n holl feddwl gweddiwn ar Dduw.

Eisteddwn neu benliniwn

Dduw Sanctaidd, gweddiwn dros yr Eglwys, a grëwyd er dy ogoniant. Gweddiwn dros Andrew ein Hesgob; dros weinidogaeth feunyddiol Eglwys y Groes a’n Cadeirlan; a thros bawb a ddaw’n bererinion dros y trothwy’r wythnos yma. Estyn i

ni dy iachawdwriaeth a'th dwf.

✠ O Dduw, yn dy drugaredd,

✠ **Gwranddo ein gweddi.**

Dduw Sanctaidd, gweddiwn dros y byd, a grëwyd gan dy gariad. Gweddiwn yn arbennig dros bobl Libya ac Wcráin; dros bawb sy'n dioddef o ganlyniad i newid hinsawdd a thywydd eithafol; ac am ein galweddiaeth ni i ofalu am fawredd dy greadigaeth. Estyn i ni dy dangnefedd a'th gariad gweddnewidiol.

✠ O Dduw, yn dy drugaredd,

✠ **Gwranddo ein gweddi.**

Dduw Sanctaidd, gweddiwn dros dy holl bobl, wedi'u creu ar dy ddelw, ac yn enwedig dros yr unig, y galarus, a'r claf, ac, o'n cymuned ni, dros [...] . Anadla anadl einioes arnynt a dwg iddynt dy drugaredd a'th ras.

✠ O Dduw, yn dy drugaredd,

✠ **Gwranddo ein gweddi.**

Dduw Sanctaidd, gweddiwn dros y rhai yr ydym yn eu caru ond na'u gwelwn mwyach. Gweddiwn dros y rhai sydd wedi marw yn ddiweddar, yn eu plith [...] ; a thros [...] y cedwir eu gŵyl goffa'r dyddiau hyn.

✠ Gorffwys tragwyddol dyro iddynt, O Dduw.

✠ **A llewyrched goleuni gwastadol arnynt.**

✠ ✠ Gorffwysed hwy mewn tangnefedd.

✠ **A chyfodi mewn gogoniant.**

Gan uno'n gweddi â gweddiâu Mair Mam Duw, Mihangel, Deiniol, Seiriol, Cadfan a holl Saint Enlli, cyd-weddiwn:

✠ Dad trugarog,

✠ **Derbyn y gweddiâu hyn
er mwyn dy Fab, ein Gwardwr Iesu Grist.
Amen.**

Codwn ar ein traed, a gwneir Casgliad yn ystod yr emyn

Cymun

Emyn

Mae'r Arglwydd yn cofio y dryw yn y drain,
ei lygad sy'n gwyllo y wennol a'r brain;
nid oes un aderyn yn dioddef un cam,
na'r gwcw na bronfraith na robin goch gam.

*Rhown foliant i Dduw am ein cadw ninnau'n fyw,
am fwyd ac am dhillad moliannwn ein Duw;
rhown foliant i Dduw am ein cadw ninnau'n fyw,
am fwyd ac am dhillad moliannwn, moliannwn ein Duw.*

Mae'n cofio'n garedig am adar y to,
caiff pob titw bychan ei fwyd yn ei dro;
ehedydd y mynydd a gwylan y môr
sy'n derbyn eu cinio o ddwylo yr lôr.

**Yr Arglwydd sy'n cofio y lili fwyn, wen
a'i gwisgo yn hyfryd o'i thraed hyd ei phen;
rhydd wisgoedd o borffor i'r grug ar y bryn
a mantell y rhosyn yn goch ac yn wyn.**

Geiriau

Gomer Morgan Roberts (1904-1993)

Cerddoriaeth | "Mair"

D. E. Williams (1882-1952)

Parhawn ar ein traed tan y rhannwn y Tangnefedd

Offrwm

Deuwn i'r fangre hon â'r bara sy'n gynhaliaeth.

Fe ddaw inni'n fara'r bywyd.

Deuwn i'r fangre hon â'r gwin sy'n mwyneddio.

Fe ddaw inni'n waed einioes y byd.

Gweddi Ewcharistaidd

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Dyrchefwch eich calonnau.

Yr ydym yn eu dyrchafu at yr Arglwydd.

Diolchwn i'r Arglwydd ein Duw.

lawn yw rhoi ein diolch a'n clod.

lawn yn wir, ein dyletswydd a'n llawenydd bob amser ac ym mhob lle, yw diolch i ti, Dad Sanctaidd, hollalluog a bythfywiol Dduw, trwy Iesu Grist ein Harglwydd.

Gan mai ef yw ein harchoffeiriad mawr, a'n rhyddhaodd o'n pechodau ac a'n gwnaeth yn offeiriadaeth frenhinol yn dy wasanaethu di, ein Duw a'n Tad.

Felly, gyda llu'r angylion a holl gwmpeini'r nef, cyhoeddwn ogoniant dy enw ac ymuno â hwy yn eu hemyn diderfyn o fawl:

Sanct, Sanct, Sanct, Arglwydd Dduw'r lluoedd, nef a daear sy'n llawn o'th ogoniant. Gogoniant a fo i ti, O Arglwydd goruchaf.

✠ Bendigedig yw'r hwn sy'n dyfod yn Enw'r Arglwydd. Hosanna yn y goruchafion.

Cerddoriaeth

Offeren Fer, Dilys Elwyn-Edwards (1918-2012)

Pob moliant a diolch i ti, y gwir a'r bywiol Dduw, Crëwr pob peth, Rhoddwr bywyd. Lluniaist ni ar dy ddelw dy hun, ond yr ydym ni wedi difwyno'r ddelw honno a syrthio'n brin o'th ogoniant. Rhoddwn ddiolch i ti am anfon dy Fab i rannu ein bywyd ni; fe'i hildiaist i farwolaeth fel y câi'r byd ei achub, a'i atgyfodi oddi wrth y meirw fel y bo i ni fyw ynddo ef, ac yntau ynom ninnau.

Sancteiddia â'th Ysbryd y bara hwn a'r gwin hwn, dy roddion inni, fel y bônt i ni yn gorff a gwaed ein Hiachawdwr, Iesu Grist.

Y nos y bradychwyd ef, cymerodd fara ac, wedi rhoi diolch, fe'i torrodd a'i roi i'w ddisgyblion, gan ddweud, Cymerwch, bwyteuach; hwn yw fy nghorff a roddir drosoch: gwnewch hyn er cof amdanaf. ✠

Yr un modd ar ôl swper cymerodd y cwpan, ac, wedi rhoi diolch, fe'i rhoddodd iddynt, gan ddweud, Yfwch o hwn bawb, oherwydd hwn yw fy ngwaed o'r cyfamod newydd a dywelltir drosoch a thros lawer er maddeuant pechodau: gwnewch hyn bob tro yr yfwch ef er cof amdanaf. ✠

Cyhoeddwn ddirgeledd y ffydd.

Bu farw Crist.

Atgyfododd Crist.

Daw Crist mewn gogoniant.

Fel y gorchmynnodd ef inni, O Dad, yr ydym yn cofio Iesu Grist, dy Fab. Gan gyhoeddi ei farwolaeth fuddugoliaethus, a chan ymlawenhau yn ei atgyfodiad, a disgwyl iddo ddod mewn gogoniant, deunw â'r bara hwn a'r cwpan hwn i ti. Derbyn ein haberth o ddiolch a moliant.

Adfer ac adfywia dy holl bobl, adnewyddu ni a phawb y gweddiwn trostynt â'th ras a'th ✠ fendith nefol a derbyn ni yn y diwedd gyda'th holl saint i'r llawenydd diderfyn hwnnw a addawyd inni gan dy Fab, ein Harglwydd Iesu Grist.

Trwyddo ef, gydag ef, ynddo ef, yn undod yr Ysbryd Glân, eiddot ti, Dad hollalluog, yw pob anrhydedd a gogoniant, yn oes oesoedd.

✠ **Amen.**

Gweddi'r Arglwydd

Fel y dysgodd ein Hiachawdwr ni, gweddiwn yn hyderus:

Ein Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd, sancteiddier dy enw, deled dy deyrnas, gwneler dy ewyllys; megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd. Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol a maddau i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr. Ac nac arwain ni i brofedigaeth; eithr gwared ni rhag drwg. Canys eiddot ti yw'r deyrnas, a'r gallu, a'r gogoniant, yn oes oesoedd. Amen.

Tangnefedd

Rwyd ti, O Dduw, yn gweu ynghyd dy etholedigion yn un cymundeb a chymdeithas yn nirgel Gorff dy Fab; ei Gorff torredig, gogoneddus yn gyflawn mewn tangnefedd.

Tangnefedd y Bythol Dduw a fo gyda chwi bob amser.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd; yna penliniwn neu eisteddwn

Torri

Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym.

Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym.

Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: dyro inni dy dangnefedd.

Cerddoriaeth

Offeren Fer, Dilys Elwyn-Edwards (1918-2012)

Cymuno

✠ Iesu yw Oen Duw sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd.

Gwyn eu byd y rhai a elwir i'w swper.

**Waredwr, nid wyf yn deilwng i'th dderbyn,
ond dywed y gair a chaf fy iacháu.**

Deuwn i Gymuno, gan ddilyn cyfarwyddyd y Stiwardiaid, o'r Afrlladen Sagrafennol ac, os y dymunwn, o'r Gwerthfawr Waed

Ar ôl i bawb Gymuno, safwn i ganu'r emyn

Motét

Edrychwch ar adar yr awyr: nid ydynt yn hau nac yn medi, ac eto y mae eich Tad nefol yn eu bwydo. Ystyriwch lili y maes; nid ydynt yn llafurio nac yn nyddu. Ond rwy'n dweud wrthyich, nid oedd gan hyd yn oed Solomon yn ei holl ogoniant wisg i'w chymharu ag un o'r rhain. Peidiwch ag ofni, ymddiried yn Nuw.

Geiriau

Mathew 6:26, 28-29

Cerddoriaeth

Simon Ogdon

Emyn

Mor hawddgar yw dy bebyll di, O! Dduw,
fy enaid flysia am fy Mhrynwr byw,
mae hiraeth ar fy nghnawd a'm calon i
am wir dangnefedd dy gynteddau di.

Aderyn llwyd y to a gafodd dŷ,
a'r wennol hithau at dy allor dry;
gwyn fyd preswylwyr dy gynteddau glân,
dy foliant fyddo'n wastad yn eu cân.

Dewiswn gadw drws yn nhŷ fy Nuw,
mil gwell na phabell annuwioldeb yw,
cans haul a tharian yw yr lôr i mi
a'i fawr drugaredd ef a'm cynnal i.

Geiriau

Dewi Jones

Cerddoriaeth | "Bron Rhiwel"

William Llewelyn Edwards (1908-2000)

Ymadael

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Bydded i Dduw, ffynhonnell pob daioni, inni'n lwybr a chydymaith ar y daith, er mwyn inni ofalu am greadigaeth dda Duw a dwyn ffrwyth cyfiawnder yn ein buchedd; a bendith Duw hollalluog, y Tad, ✠ y Mab, a'r Ysbryd Glân, a fo yn eich plith ac a drigo gyda chwi yn wastad.

Amen.

Awn ymaith mewn tangnefedd.

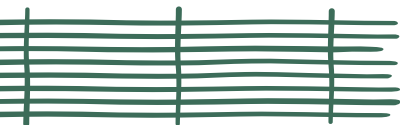
Yn Enw Crist. Amen.

Parhawn ar ein traed hyd nes i'r gweinidogion ymadael; yna eisteddwn neu ymadael

Offrymddarn ar yr organ

Teyrnged i Howells, Arthur Wills (1926-2020)

Hysbys

1 Hydref 2023

Yn y Gosber ar Gân am 3.30pm ar 1 Hydref, bydd Archddiaconiaid, Canoniaid a chlerigion newydd yn cael eu gosod yn eu seddau ym mhresenoldeb Archesgob Cymru. Yn ogystal, bydd ein Caplan Prifysgol a Chymunedol newydd, y Tad Neville Naidoo, yn cael ei osod.

Mae croeso mawr i bawb yn y gwasanaeth, a fydd yn cael ei ddilyn gan dderbyniad gwin – rhowch y dyddiad yn eich dyddiadur ac ymunwch â ni ar gyfer y dathliad hapus hwn o fywyd ein Cadeirlan a'n hesgobaeth.

Cinio Dewch a Rhannu

Cynhelir ein dau Ginio Dewch a Rhannu nesaf am 12.15pm, yn dilyn y Choral Holy Eucharist, ar 29 Hydref ac 17 Rhagfyr. Mae'n Cinio Dewch a Rhannu yn gyfle am sgwrs, difyrrwch, croeso a charedigrwydd. Gwahoddir pawb; ac os hoffech awgrymiadau am fwyd i'w ddwyn, siaradwch â Canon Jane Coutts. Mae'r Cinio ar 29 Hydref yn disodli'r Cinio a gynlluniwyd ar gyfer 1 Hydref, ac sydd wedi'i ohirio oherwydd y gosod yn y Gosber y diwrnod hwnnw.

Datganiadau Paned

Pob dydd Iau

11.15am am 45 munud

Paned a chacen o 10.45am

Ymunwch â ni i fwynhau'r perfformiadau cerddorol eithriadol hyn, o safon uchel ac yn rhad ac am ddim bob bore Iau.

28 Medi | Benjamin Teague | Organ

5 Hydref | Tom Lilburn | Gwrthdenor

Tarannon

Gŵyl Cred a'r Celfyddydau

12-15.10.2023

Rydym yn falch iawn bod **Tarannon**, Gŵyl Cred a'r Celfyddydau newydd y Gadeirlan, yn cael ei lansio ym mis Hydref eleni. Rhwng 12 Hydref a 15 Hydref, byddwn yn cynnal pedwar diwrnod prysur, gyforiog o gerddoriaeth, barddoniaeth, celf, hanes, addoliad, trafodaeth a sgwrs yng nghanol y ddinas.

Ceir manylion llawn, a thocynnau i'w prynu, o'r cod QR isod.

Yr wythnos

Heddiw | Today

3.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Ymatebion | Responses, Clucas;
Gwasanaeth Hwyrrol yn C | Evening Service in C, Kelly; Let the people praise thee, O God, Mathias

Dydd Llun | Monday

12.30pm Cymun | Eucharist

5.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Dydd Mawrth | Tuesday

9.00am Camau Bach

12.30pm Cymun | Eucharist

5.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Dydd Mercher | Wednesday

12.30pm Cymun | Eucharist

5.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Dydd Iau | Thursday

11.15am Datganiad | Recital

12.30pm Cymun | Eucharist

2.00pm | **Eglwys y Groes** Cymun | Eucharist

5.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

29 Medi | Gwylangel September | Michaelmas

10.30am Gwasanaeth o Goffadwriaeth a Gobaith | Service of Remembrance and Hope

Gwasanaeth cymunedol yng ngofal | A community service led by North Wales Recovery Communities

Ni ddethlir y Cymun Bendigaid am 12.30pm y dydd hwn | The Holy Eucharist is not celebrated at 12.30pm on this day

Dydd Sadwrn | Saturday

12.30pm Cymun | Eucharist

1 Hydref | Diolchgarwch y Cynhaeaf

1 October | Harvest Thanksgiving

8.15am Holy Eucharist

9.15am Cymun Bendigaid ar Gân

Yr Is-Ddeon yn pregethu ar y thema **Christ yn y winllan**

Offeren Fer, Elwyn-Edwards; Edrychwch ar adar yr awyr, Ogdon

11.00am Choral Holy Eucharist

The Canon Quintus preaching on the theme **Christ in the vineyard**

Communion Service in F, Darke; Locus iste, Bruckner; Chorale Improvisation on "Nun danket alle Gott", Karg-Elert

3.30pm Gosber ar Gân â Gosod Archddiaconiaid, Canoniaid a Chlerigion | Choral Evensong with the Installation of Archdeacons, Canons & Clergy

Ymatebion | Responses, Clucas; Gwasanaeth Hwyl yn C | Evening Service in C, Kelly; Duw Rydd i'm Gymorth | My Help Comes From God, Mills

---

Ein gweddi

Yn glâf Joy Levine, offeiriad; John Watkin Jones; Bill Lovelock; Mary Davies; Giuseppina de Giovanni; Moi Morus Owen Williams; Margaret Tromans; John Prysor-Jones, offeiriad; Simon Copner

A fu farw'n ddiweddar Albert Humphries; Leo Osborn, offeiriad

Gŵyl goffa Norma Sawyer (26)

Diogelu

Mae diogelu plant ac oedolion sydd mewn perygl yn hanfodol, ac rydym wedi ymrwymo i feithrin amgylchedd lle mae pawb yn gallu addoli a chymryd rhan ym mywyd Cadeirlan Deiniol Sant yn ddiogel. Os oes gennych unrhyw bryderon, codwch nhw ar unwaith gydag aelod o dîm y Gadeirlan.

Cynaliadwyedd a chaniatâd

Rydym yn defnyddio papur sydd wedi ei ailgylchu 100% a'i gynhyrchu â charbon deuocsid isel.

Caiff cynifer o'n gwasanaethau'n eu ffrydio ar Facebook, ac mae'r recordiad ar gael wedi hynny ar dudalen Facebook y Gadeirlan. Efallai y bydd ffotograffydd swyddogol ar ddyletswydd. Mae eich presenoldeb yn ffystyr â'ch caniatâd i gael eich cynnwys mewn unrhyw ffilmio, tynnu lluniau, recordio sain neu ddarlledu. Os nad ydych am i ffotograff ohonoch chi neu blentyn yn eich gofal gael ei ddefnyddio gan y Gadeirlan, siaradwch ag aelod o dîm y Gadeirlan.

Cydnabyddiaethau

Atgynhyrchir deunydd yn y drefn hon o wasanaeth o dan CLL 280874. Mae'r gwasanaeth hwn yn cynnwys rhannau o'r **Drefn ar gyfer y Cymun Bendigaid 2004** hawlfraint © Gwasg yr Eglwys yng Nghymru 2004 Mae'r llithoedd a'r salmyddiaeth Gymraeg yn seiliedig ar **The New Revised Standard Version of the Bible** ac **Y Beibl Cymraeg Newydd: Argraffiad Diwygiedig**. Daw cytgan y salmyddiaeth Gymraeg o Nicander, **Y Psallwyr** (1850) a'r salmyddiaeth Saesneg o **The Saint Helena Breviary** (2019).

Ar y clawr mae manylyn paentiad o dirwedd yn Alpau'r Swistir gan Ferdinand Hodler (1853-1918) yng nghasgliadau Amgueddfa Israel yng Nghaersalem.

Cadeirlan ac Eglwys Archesgobol

Deiniol Sant ym Mangor

The Cathedral & Metropolitan Church of Saint Deiniol in Bangor

Esgob ac Archesgob Cymru
Y Parchediac Andrew T. G. John
Bishop & Archbishop of Wales

The Most Revd Andrew T. G. John

Is-Ddeon | Sub-Dean

Canon Siôn B. E. Rhys Evans

sionrhys-evans@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon dros Fywyd Cynulleidfaol

Canon for Congregational Life

Canon Tracy Jones

tracyjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Darpar Gaplan Prifysgol a Chymuned | University & Community Chaplain Designate

Y Parchg | The Revd Neville Naidoo

Is-Ganon | Minor Canon

Y Parchg | The Revd Josie Godfrey

josiegodfrey@eglwysyngnghymru.org.uk

Cyfarwyddwr Cerdd | Director of Music

Joe Cooper

joecooper@eglwysyngnghymru.org.uk

Organydd | Organist

Martin Brown

martinbrown@eglwysyngnghymru.org.uk

Cwstos | Custos

Simon Taylor

simontaylor@eglwysyngnghymru.org.uk

Trysorydd | Treasurer

Kelly Edwards

kellyedwards@eglwysyngnghymru.org.uk

Gweinyddwr Liturgi | Liturgy Administrator

Sam Jones

samjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon Secundus

Canon David Thomas Morris

davidmorris@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon Emeritws | Canon Emeritus

Canon Angela Williams

Aelodau o Goleg Offeiriadol y Gadeirlan

Members of the Cathedral's College of Priests

Y Parchg Ddr | The Revd Dr John Prysor-Jones,

y Tra Pharchg Athro | the Very Revd Prof.

Gordon McPhate, y Parchg | the Revd Peter

Kaye

Darlleneydd | Reader

Elma Taylor

Pensaer y Gadeirlan | Cathedral Architect

Simon Malam

Rhif elusen | Charity number 1158340

Cefnogaeth

Caiff y fangre sanctaidd hon llawn ffydd, gobaith a chariad, a phopeth sy'n digwydd yma, ei chynnal gan eich haelioni chi.

1 I roi rhodd ar-lein ar eich ffôn heddiw, sganwch y cod QR isod.

2 Defnyddiwch ein peiriant rhoi digyswllt yng nghefn Corff yr Eglwys i dapio cerdyn neu ffôn.

Trwy roi rhodd, byddwch yn ein helpu i barhau â'n gwaith hanfodol.

